

Демків О. Б.,

к. с. н., доц. каф. соціології

Львівського національного університету імені Івана Франка

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vso.2018.12.21>

Рецензія на монографію *Polsko-ukraińskie doświadczenia współpracy euroregionalnej / Українсько-польський досвід єврорегіональної співпраці. Red. K. Rejman, Y. Pachkovskyu, B. Petrecka. – Jaroslaw: PWSTE, 2018. – 266 s.*

Монографія “Українсько-польський досвід єврорегіональної співпраці” (“Polsko-ukraińskie doświadczenia współpracy euroregionalnej”) (наук. редакція К. Рейман, Ю.Пачковський, Б. Петрецька), яка увібрала в себе науковий доробок вчених Львівського національного університету імені Івана Франка та науковців Державної Вищої Технічно-Економічної Школи в Ярославі (Республіка Польща) (Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu). Основна ідея монографії – показати як змінюється українсько-польсько єврорегіональна співпраця на протязі останніх років під впливом наростаючого значення чинників транскордонного співробітництва. Важливим у розумінні єврорегіональної співпраці є набутий досвід Польщі як країни члена Європейського Союзу та євроінтеграційні устремління України як країни, що є відкритою до змін, вибудовує власну геополітичну стратегію економічного та соціального розвитку на основі європейських цінностей.

Серед основних пріоритетів українсько-польського єврорегіонального співробітництва: розвиток сучасної економічної структури регіону, збільшення притоку іноземного капіталу, спільне використання енергетичних ресурсів, впровадження програм регіонального розвитку, виробництво конкурентоспроможної продукції; розвиток системи охорони здоров’я, соціального та культурного захисту; розвиток туризму, транспортного зв’язку та сполучення; зміцнення європейського та атлантичного співробітництва тощо. Спектр порушуваних актуальних проблем в межах єврорегіонального співробітництва є достатньо широким і в кожному конкретному випадку вимагає опрацювання обґрунтованих стратегій розвитку.

Пропонована читачеві монографія складається з двох розділів. У першому розділі “Gospodarka pogranicza wobec wyzwań cywilizacyjnych” (“Транскордонна економіка на тлі цивілізаційних викликів”) порушено комплекс актуальних проблем, пов’язаних із розвитком, передусім, економічної співпраці Польщі та України протягом останніх років. Особлива увага зосереджена на ролі місцевих громад у формуванні бюджетної політики транскордонних регіонів з урахування досвіду ЄС, на стратегічних аспектах формування спільної зовнішньої політики у царині зовнішньої торгівлі товарами і послугами, враховуючи їх імпортозаміщення та конкурентоспроможність на світових ринках, а також на викликах, пов’язаних із формуванням транскордонних кластерів на основі e-commerce для бізнесу та споживання. З огляду на особливості польсько-українського транскордонного співробітництва у монографії визначені пріоритетні напрями двосторонньої співпраці держав щодо розвитку аграрного сектора економіки:

удосконалення інституційного забезпечення та інфраструктури міжрегіонального співробітництва відповідно до стандартів ЄС; залучення польських експертів та інвесторів у проекти підтримки малих і середніх фермерських господарств; адаптація польського досвіду кооперативних господарств, менеджменту галузі та бізнесу відповідно до європейських стандартів; забезпечення європейських стандартів якості та безпеки продуктів харчування.

У другому розділі “Społeczno-kulturowe i turystyczne doświadczenia współpracy euroregionalnej” (“Суспільно-культурний та туристичний досвід єврорегіональної співпраці”) порушено низку актуальних питань, спрямованих на покращення добросусідських відносин між Польщею та Україною через механізми розвитку аграрного, медичного та підприємницького туризму з урахуванням привабливості та можливостей транскордонних територій для рекреаційної та відпочинкової діяльності. Констатовано, що розширення транскордонного українсько-польського співробітництва корисно позначиться на економічному розвитку прикордонних територій, сприятиме конструктивним практикам сучасних міграційних процесів між Україною і Польщею, а також культурному обміну. Творення гармонійного соціокультурного простору є викликом для позаурядових організацій, які дозволяють реалізувати з низу громадські ініціативи та є дієвим засобом розвитку місцевого самоврядування. У цьому питанні накопичений досвід є особливо цінним для України, яка активно втілює реформи і потребує допомоги відповідних європейських інституцій, а також програмної співпраці в рамках реалізації спільних проектів у т. ч. з охорони природної та культурної спадщини.